

XV.

B e t æ n k n i n g

over

Udkast til Lov om ikke autoriseret Lægevirksomhed m. m.

(Afgiven af Landstingets Udvalg den 31te Januar 1868.)

Landstinget har paalagt undertegnede Udvalg at prøve og afgive Betynkning over det Thinget af Justitsministeren forelagte „Udkast til Lov om ikke autoriseret Lægevirksomhed“.

Af de Udkastet ledsagende Motiver erfares, at Ministeriet har taget et 1865 i Norge udarbejdet Lovudkast til Mønster. Dette er imidlertid ikke siden kommet videre, men har, da det helt omarbejdet, i en meget forandret Skikkelse, forelagdes Stortinget, ikke vundet dettes Bifald. Nærværende Udkast støtter sig altsaa ikke til nogen Erfaring om en lignende Lovforanstaltningens Virkninger i vort Naboland, ikke engang til nogen Forhandling og Afgjørelse i dettes lovgivende Forsamling. Naar Udvalgets Fleertal ikkebestomindre — skjøndt Meningerne have været noget forskjellige og Enighed kun er naaet ved gjensidig Smøbelommen — har troet at kunne gaae ind paa nærværende Udkast, saa skeer dette dog kun forsaavidt, som man billigser, at den ikke af Staten for berettiget erkjendte Lægevirksomhed ikke bør straffes, saalænge den bevarer en privat Charakter og kun udødes mod enkelte Personer, der ere raadige over sig selv, efter deres eget Dnsse, og saalænge den ikke tilføjer eller anretter paavisselig Skade. Indenfor denne Grænse anseer man dog ingenlunde den nævnte Virksomheds Frigjørelse for et Gode, eller puffer at skabe en fri Concurrence mellem berettigede og uberettigede Læger; men Erfaringen har efter vor Mening godtgjort, at den ikke berettigede Lægevirksomhed ikke lader sig standse paa noget andet Punkt end dette.

Ganske vist vil det ofte falde vanskeligt at paavise den anrettede Skade saa vensynlig, at Domstolene ville idømme Straf, og maaskee vanskeligt, hvor Skaden er størst, hvor Døden er bevirket — idetmindste saalænge Bigsyn paa Landet foretages af ikke-lægefhyndige Personer — men om ogsaa en Deel af de anrettede Ulykker undslipper Paatale, tør man i hvert Fald antage, at i de Sager, der anlægges for tilføjet Skade, vil den almindelige Mening være paa den eller de Skadelidendes Side mod Ophavsmanden, og Straffen ikke forstærke ham nogen Martyrdom, men derimod indjage de Dvrigte, der give sig af med Lægekunst, uden dertil at være oplærte eller berettigede, en gavnlig Skræk og formane dem til Forsigtighed. Staten har nu i over 70 Aar forgjæves forsøgt at gjøre Ende paa al ikke berettiget Lægevirksomhed ved at forfølge den, først med haardere, siden med mildere Straffetrusler, og ved at paalægge Lægerne den Pligt, at angive Kvalksalveri; men hvad den har udrettet herved, er kun, [at Kvalksalvernes Antal endnu den Dag idag turde være temmelig betydeligt, og at man som oftest undlader at forfølge dem, i den Erkjendelse, at Forfølgelsen snarere styrker og udbreder Troen paa dem, end svækker og tilintetgjør den. Men at den factiske Tilstand staaer i Strid med Lovens Forskrift, er meget lidet psselig, fordi Agtelsen for Lovene herved svækkes; naar man altsaa ikke kan forandre Tilstanden, er det bedre at forandre Lovene, end at lade denne